नाधर्म्मश्चरितो राजन्सद्यः फलति गौरिव। शनैरावर्त्यमानो हि कर्त्तुर्मूलानि कृन्तति।
पुत्रेषु वा नप्तृषु वा नचेदात्मनि पश्यति। फलत्येव ध्रुवं पापं गुरुभुक्तमिवोदरे।
यदघातयिथा विप्रं कचमाङ्गिरसं तदा। अपापशीलं धर्म्मज्ञं शुश्रूषुं मद्गृहे रतं। २२२५
वधादनर्हतस्तस्य वधाच्च दुहितुर्म्मम। वृषपर्व्वन्निबोधेदं त्यजन्त्यामि त्वां सबान्धवं।
स्थातुं त्वद्विषये राजन्नशक्ष्यामि त्वया सह। अहो मामभिजानासि दैत्य मिथ्याप्रलापिनं। यथेममात्मनो दोषं न नियच्छस्युपेक्षसे।
॥ वृषपर्व्वोवाच ॥ नाधर्म्मं न मृषा वादं त्वयि जानामि भार्गव। त्वयि धर्म्मश्च सत्यञ्च तत्प्रसीदतु मे भवान्।
यद्यस्मानपहाय त्वमितो गच्छसि भार्गव। समुद्रं सम्प्रवेक्ष्यामो नान्यदस्ति परायणं।
॥ शुक्र उवाच ॥ समुद्रं प्रविशध्वं वा दिशो वा द्रवतासुराः। दुहितुर्नाप्रियं सोढुं शक्तोऽहं दयिता हि मे। २२४०
प्रसाद्यतां देवयानी जीवितं यत्र मे स्थितं। योगक्षेमकरस्तेऽहमिन्द्रस्येव बृहस्पतिः।
॥ वृषपर्व्वोवाच ॥ यत्किञ्चिदसुरेन्द्राणां विद्यते वसु भार्गव। भुवि हस्तिगवाश्वञ्च तस्य त्वं मम चेश्वरः।
॥ शुक्र उवाच ॥ यत्किञ्चिदस्ति द्रविणं दैत्येन्द्राणां महासुर। तस्येश्वरोऽस्मि यद्येषा देवयानी प्रसाद्यतां।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तस्तथेत्याह वृषपर्व्वा महाकविः। देवयान्यन्तिकं गत्वा तमर्थं प्राह भार्गवः।
॥ देवयान्युवाच ॥ यदित्वमीश्वरस्तात राज्ञो वित्तस्य भार्गव। नाभिजानामि तत्तेऽहं राजा तु वदतु स्वयं। २२४५
॥ वृषपर्व्वोवाच ॥ यं काममभिकामाऽसि देवयानि शुचिस्मिते। तं तेऽहं सम्प्रदास्यामि यदि वाऽपिहि दुर्लभं।
॥ देवयान्युवाच ॥ दासीं कन्यासहस्रेण शर्म्मिष्ठामभिकामये। अनु मां तत्र गच्छेत्सा यत्र दद्याच्च मे पिता।
॥ वृषपर्व्वोवाच ॥ उत्तिष्ठ त्वं गच्छ धात्रि शर्म्मिष्ठां शीघ्रमानय। यच्च कामयते कामं देवयानी करोतु तं।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो धात्री तत्र गत्वा शर्म्मिष्ठां वाक्यमब्रवीत्। उत्तिष्ठ भद्रे शर्म्मिष्ठे ज्ञातीनां सुखमावह।
त्यजति ब्राह्मणः शिष्यान्देवयान्या प्रचोदितः। सा यं कामयते कामं स कार्य्योऽद्य त्वयाऽनघे। २२५०
॥ शर्म्मिष्ठोवाच ॥ यं सा कामयते कामं करवाण्यहमद्य तं। यद्येवमाज्ञयेच्छुक्रो देवयानीकृते हि मां। मद्दोषान्माऽगमच्छुक्रो देवयानी च मत्कृते।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः कन्यासहस्रेण वृता शिबिकया तदा। पितुर्नियोगात्त्वरिता निश्चक्राम पुरोत्तमात्।
॥ शर्म्मिष्ठोवाच ॥ अहं दासीसहस्रेण दासी ते परिचारिका। अनु त्वां तत्र यास्यामि यत्र दास्यति ते पिता।
॥ देवयान्युवाच ॥ स्तुवतो दुहिताऽहं ते याचतः प्रतिगृह्णतः। स्तूयमानस्य दुहिता कथं दासी भविष्यसि।
॥ शर्म्मिष्ठोवाच ॥ येन केनचिदार्त्तानां ज्ञातीनां सुखमावहेत्। अतस्त्वामनुयास्यामि यत्र दास्यति ते पिता। २२५५
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रतिश्रुते दासभावे दुहित्रा वृषपर्व्वणः। देवयानी नृपश्रेष्ठ पितरं वाक्यमब्रवीत्।
॥ देवयान्युवाच ॥ प्रविशामि पुरं तात तुष्टाऽस्मि द्विजसत्तम। अमोघं तव विज्ञानमस्ति विद्याबलञ्च ते।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तो दुहित्रा स द्विजश्रेष्ठो महायशाः। प्रविवेश पुरं हृष्टः पूजितः सर्व्वदानवैः।
इत्यादिपर्व्वणि सम्भवपर्व्वणि ययात्युपाख्याने ऽशीतितमोऽध्यायः ॥ ८० ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथ दीर्घस्य कालस्य देवयानी नृपोत्तम। वनन्तदेव निर्याता क्रीडार्थं वरवर्णिनी।